

3. Temat: O tym, jak do Warszawy przybyła Syrenka

Cele kształcenia — wymagania ogólne

Uczeń:

- Odpowiada na proste pytania postawione do tekstu źródłowego i ilustracji,
- Pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje,
- Tworzy krótką wypowiedź o wydarzeniu historycznym, posługując się pojęciami na lekcji poznanyymi,
- Współpracuje z innymi — planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.

Cele kształcenia — wymagania szczegółowe

Uczeń:

- Opisuje swoją „małą ojczyznę”, uwzględniając tradycję historyczno-kulturową i problemy społeczno-gospodarcze,
- Potrafi wyjaśnić pojęcia: herb, legenda,
- Opisuje wygląd herbu Warszawy, potrafi rozróżnić herb dawny od współczesnego,
- Potrafi opowiedzieć legendę o Syrence warszawskiej,
- Potrafi podać przykłady posługiwania się herbem Syrenki.

Metody

- Opowiadanie,
- Pogadanka,
- Pokaz z opisem,
- Praca w grupach,
- Praca z tekstem źródłowym.

Środki dydaktyczne

- A. Oppman, *Legendy warszawskie*, Warszawa 1925 — dwie wersje legendy (krótsza i dłuższa),
- Ilustracje z materiałów warsztatowych, ze stron: 6, 7, 10, 13, 15, 18, 24, 30, 33, 38.

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie

- Powtórzenie wiadomości na temat powstania Warszawy i najważniejszych wydarzeń związanych z miastem.

2. Rozwinięcie

- Uczniowie przypominają rolę, jaką pełnił herb, na przykładzie dawnych herbów rycerskich i szlacheckich, a następnie opisują wygląd herbu.
- Uczniowie przypominają znaczenie pojęcia legenda oraz podają przykłady znanych legend.
- Nauczyciel dzieli klasę na trzy grupy, z których każda otrzymuje inny materiał źródłowy:

– Grupa I otrzymuje materiał w postaci tekstu *Legendy o warszawskiej Syrence* (wersja I) oraz następujące pytania/polecenia do niego:

1. Podaj nazwy dwóch miast, których historia związana jest z Syrenką.
2. Opisz wygląd Syrenki.
3. Czym zachwycała Syrenka rybaków?
4. Dlaczego warszawska Syrenka posiada miecz i tarczę?

– Grupa II otrzymuje tekst *Legendy o warszawskiej Syrence* (wersja II) wraz z następującymi pytaniami/poleceniami do niego:

1. Gdzie mieszkała warszawska Syrenka?
2. W jakim celu rybacy złapali w niewolę Syrenę?
3. Dlaczego uwolniona syrena nie chciała dłużej śpiewać dla ludzi?

– Grupa III otrzymuje ilustracje ze stron: 6, 7, 10, 13, 15, 18, 24, 30, 33, 38 oraz następujące pytania/polecenia:

1. Gdzie umieszczony był wizerunek Syrenki?
2. Który wizerunek Syrenki przypomina najbardziej współczesny herb Warszawy?
3. Które elementy w wyglądzie Syrenki nie zmieniały się przez wieki?

3. Podsumowanie

- W ramach podsumowania nauczyciel zadaje pytanie: dlaczego Syrenka jest symbolem Warszawy?

Praca domowa

Napisz własną legendę o spotkaniu z Syrenką.